

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za naslednje leto „Edinosti“ stane: celetoletna 15-20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo in rokopolni se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilniški račun št. 841-652. — Telefon št. 1187.

IZHAJA VSAKI DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 2 v. 8. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
ENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 34 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za smrtne, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov po 50 stot. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglašji po 3 stot. beseda, najmanj pa 10 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

BRZOJAVNE VESTI.

Avstrijska posl. zbornica.

DUNAJ 3. Ministerski predsednik baron Beck je izjavil v odgovor na interpelacijo posl. Breitera, kakor tudi na pritožbo, zglasene od zastopnikov raznih strank, proti pruski protipoljski predlogi: „Mednarodno pravo, kakor tudi v interesu miru v temeljno navado, da absolutno ni dovoljeno vmešavanje v notranje zadeve tuje države, morajo toliko vlada, kolikor vsi javni činitelji na vsak način spoštovati, tudi ako čustva poedincev silijo kedaj v drugačno smer. Proti napadom, ki so zlasti zapopadeni pri tej priliki v interpelaciji posl. Breitera, zavaruje se ministerski predsednik kar najodločnejše in izjavlja, da so isti posebno neumestni nasproti zvezani in spoprijateljeni državi.“

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o nujnem predlogu glede demonstracij proti podražanju živil.

Potem ko je spregovoril posl. Hajn svoj uro trajajoči sklepni govor v češkem jeziku, predlagal je posl. Kalina zaključenje seje in zahteval konstatacijo razmerja glasov. Ta predlog je bil odbit z vsemi proti trem glasom. Po dejanskem popravku posl. Lisija v češkem jeziku je bila odklonjena nujnost Hajnovega predloga.

Potem je prišel do razprave nujni predlog posl. Silberera z ozirom na zvišanje poštne in brzojavne pristojbine. Posl. Silberer je podal izjavo v smislu, da vkljub neizmerni važnosti svojega predloga za velik del prebivalstva umakne ta svoj predlog, ker noče z ozirom na prekratko dobo, odmerjeno za reševanje nagodbe in proračuna, prevzeti na se odgovornost, češ da spravlja nagodbo v nevarnost, pa tudi umakne predlog za to, ker je dobil od vlade odločno zagotovilo, da bodo poštne in brzojavne pristojbine znižane že s 1. januarjem 1908. Govornik je kar najostreje napadl sekcijnega šefa Wagnera, ki je baje kriv na povišanju, in zahvalil se je ministerskemu predsedniku za to, da ga ni trma tega sekcijnega šefa ovirala na tem, da se je lotil znižanja telefonskih pristojbin. On da je s tem pokazal, da pred sekcijnim šefom stoji minister in pred vsem parlament. (Zivahna pohvala).

Prišel je potem na vrsto nujni predlog posl. Grossa (iz Krakovega) glede pomnoženja gotovinskih in denarnoprometnih sredstev.

Zbornica je odklonila nujnost in razpravljala potem nujni predlog posl. Masaryka, ki je energično protestiral proti sklerikalizovanju univerz in omejevanju svobode učenja in poučevanja. Izjavil je, da mora zbornica sedaj pokazati, da li je večina klerikalna ali pa antklerikalna.

Naučni minister dr. Marchet sklical se je na svoj nedavni odgovor interpelacije, v katerem je on energično zavrnil predbacivanja nasproti avstrijskim vseučiliščnim pro-

esorjem. Minister je izjavil, da hoče vlada svobodo učenja in vesti brezpogojno braniti in varovati ter vzdržati jo vedno nedotaknjeno pred vsakršnim napadom. (Zivahna pohvala.) Prihoda seja jutri.

Dr. Ivčević ni izstopil.

DUNAJ 3. Vest raznih listov, da je predsednik „Zveze južnih Slovanov“ dr. Ivčević izstopil iz kluba je popolnoma izmišljena.

Seja načelnikov klubov.

DUNAJ 3. Danes je bila seja načelnikov klubov. Ministerski predsednik baron Beck je opozoril načelnike klubov, da je samo še do 21. decembra čas za rešitev nagodbe, potem pojde zbornica na božične počitnice.

Pogajanja ministerskega predsednika barona Becka.

DUNAJ 3. Ministerski predsednik nadaljuje svoja pogajanja s posamičnimi skupinami, da si zagotovi dvotretninsko večino za nujni predlog glede nagodbe in provizoričnega proračuna.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 3. Zbornica je nadaljevala debato o nagodbenem pooblastilnem zakonu. Del. dr. Bauer (Hrvat) je govoril hrvatski. Utemeljeval je odporno vedenje Hrvatov nasproti predlogi s tem, ker niso bile pri sklepanju nagodbe pravice Hrvatske dovoljno upoštevane. Posl. Jurij Nagy (disident) se je zavaroval nasproti trditvi, da postopajo disidenti sporazumno s Hrvati. Pobijal je potem nagodbo ter način, na kateri se hoče isto uveljaviti, rekši, da je pooblastilni zakon nevaren precedens. Posl. Sandor (izven stranke) je izjavil, da je dr. Wekerle podtrabantno vlado kakor predsednik obrtnega sveta zagovarjal subvencije, ki jih je tedanja vlada podelila posamičnim podjetjem. — Posl. Goldis (Romon) je ostro kritikal nagodbo ter jo odklonil. Govorili so še proti predlogi posl. Babocsay (disident) in Tuškan (Hrvat). Naučni minister grof Apponyi je predlog zagovarjal. Na to je bila razprava prekinjena. Prihoda seja jutri.

† Bivši poslanec Zalinger.

DUNAJ 3. Bivši nemški klerikalni poslanec Zalinger je umrl. Svoje dni je igral ob strani barona Dipaulija veliko ulogo.

Unanija trgovina Avstroogrsko.

DUNAJ 3. Glasom statističnega izkaza trgovinskega ministerstva o unanji trgovini avstroogrškega carinskega ozemlja za mesec oktober 1907 znaša uvoz 1967, izvoz pa 1936 milij. kron; potemtakem znaša pasivum trgovinske bilance 31 milij. kron. Od januarja do oktobra znaša uvoz 18876, izvoz pa 18832 milij. kron. Pasivum trgovinske bilance znaša torej 44 milij. kron.

Novi imejtelji polkov.

DUNAJ 3. — „Fremdenblatt“ poroča: Kakor smo zvedeli je cesar imenoval nastopne generale imejtelji polkov: FZM Alberta pl. Koller, poveljnika 9. zbora v Južefovem ime-

jteljem pešpolka št. 94; FZM Morica pl. Steinsberg, poveljnika 1. zbora v Krakovem, imejteljem pešpolka št. 100; FZM Ivana Wörk pl. Mörkenstein, poveljnika 6. zbora v Košicah imejteljem pešpolka št. 69 in FML Edvarda Beschi, nadzornika trdnjavske artilerije imejteljem trdnjavskega artilerijskega polka št. 2.

Hrvatski sabor sklican.

ZAGREB 3. Sabor je sklican na 12. decembra.

Sanitetna konferenca.

RIM 3. Danes je bila v gledališču Argentina otvorena mednarodna sanitetna konferenca. Konferenco je v kraljevem imenu pozdravil minister za unanje stvari Tittoni. Minister je mej drugim izrazil željo da bi se ustanovil mednarodni sanitetni urad.

RIM 3. Mednarodna sanitetna konferenca je na predlog italijanske delegacije izvolila predsednikom francoskega poslanika Barrere, na njegov predlog je bil pa podpredsednikom izvoljen italijanski poslanec Santoliquido. Na to sta Barrere in Santoliquido razvijala glavna vodila svojih načrtov glede statuta mednarodnega sanitetnega zavoda.

Dementi.

CARIGRAD 3. Popolnoma neosnovano je poročilo nekakega budimpeštanskega lista iz Sofije od 29. m. m. o ustaji Albancev v Skadru, o posredovanju vojaštva in o boju, pri čemer je bilo baje več mrtvih in ranjenih.

Spor med turškimi ministri.

CARIGRAD 3. Na včerajšnjem ministerskem svetu sta se sprla veliki vezir in minister za zunanje stvari. Danes nista prišla na porto, kar je dalo poroda različnim govoricam, ko so pa neosnovane. Med obema ministroma je prišlo že večkrat do sporov, ki so bili pa pozneje poravnani.

Francoska „Vztočna Afrika“.

PARIZ 3. V ministerskem svetu je guverner iz Madagaskarja Angegneur raztolmačil glavna vodila zakonskega načrta, s katerim se ustanovi generalna gubernacija „Vztočna Afrika“, ki naj obsega Madagaskar, Reunion in k temu spadajoča ozemlja. Zdi se, da je ministerski svet pripravljen vsprejeti ta zakonski načrt.

Iz francoske armade.

PARIZ 3. Dementuje se, da je vojni minister Picquart izdal povelje, naj se takoj odpusti iz službe vse vojske — njih 15.000 mož — ki tehtajo manj nego 50 kilogramov.

Maroko.

PARIZ 3. General Drude je brzojavil: Mulej Hafid je dne 28. novembra zapustil Marmakeš ter se podal v Rabat.

PARIZ 3. General Liautay, ki je dospel danes predpoludne v Turrene, je brzojavil, da bo čete ob reki Kis poveljeval polkovnik Baschud. Garnizija v Ugidi dobi v ojačenje 2 stotnjici legionarjev, 800 gumijerjev in eno gorsko baterijo. General Liautay bo imel svoj glavni stan v Marniji.

ganjala je: „Ti moraš bežati! Ako me ljubiš, ne boš izgubljal trenutka več.“

„In ti in ti?“ je vpraševal vedno zopet. Obljubila je, da se vrne v svojo sobico; nihče ne bo slutil, da mu je pomagala pri begu.

„Pojdi, ljubček,“ se je dobrikala, ovijaje ga s svojimi mehkiimi, gorkimi rokami. „Pojdi, stori mi to ljubav, pojdi, ker jaz hočem!“

Tedaj jo je burno pritisnil k sebi. „Da, ker je tvoja volja. A prisezi mi, da oče vé za to, da je zadovoljen.“

„Da,“ je rekla tiho, „oče me je polal sem.“

„Lagala je, ker jo je prevzemala le ena misel: on mora biti rešen za vsako ceno. Že se je bližalo jutro, strašna ura, ki mu je imela prinesiti smrt, zato je moral proči. Kaj se zgodi potem, tega ji ni bilo mar; naj se je zgrnila nanjo poguba, da je le on bil na varnem, rešen!“

„Dobro,“ je dejal, „tedaj ti izpolnim voljo.“ Stopil je k oknu, da bi ga odprl; tedaj sta obstala oba kakor okamenela. Vrata so zaškripala in pričakovala sta, da se odpró v tem trenutku. Polna strahu sta se pritiskala drug k drugemu in prilaškovala z zaprtó sapo. Tedaj so duri zopet zaškripale, a odprle se niso.

Olajšana sta se oddahnila: ni bila, kakor sta se bala, kaka straža, ki je bila slišala njiju šepet, ampak vojak, ki je ležal pred vratni, se je bil obrnil v spanju. V resnici je ostalo vse tiho in le vojak je začel smrčati znova.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 3. Zbornica je vsprejela v drugem in tretjem čitanju trgovinsko in plovnó pogodbo, sklenjeno med nemško državo in Črnogoro, in podpisano na Cetinju dne 18. junija 1907.

Bombe v Lizboni.

BEROLIN 3. Iz Madrida poročajo, da so našli v hiši nekega vojaškega zdravnika mestne straže zalogo bomb.

Pivovarna pogorela.

LONDON 3. Včeraj je v Storforsu pri Cambridgu izbruhnil požar v tamošnji veliki pivovarni, ki obstoja iz osem velikanskih poslopij. Vzlic vsem prizadevanju gasilcev se je ogenj naglo razširil in vpelil vseh osem poslopij. Škode je gotovo okoli 5 milijonov frankov.

Rusija.

Ameriški vojni minister na Ruskem.

PETROGRAD 3. Oficijozna „Rossija“ pozdravlja v posebnem uvodnem članku prihoda ameriškega vojnega ministra Tafta ter naglašja pri tem, da bi bila zmota, ako bi se njegov obisk spravljal v zvezo s kombinacijami ter s tendencami, ki naj bi upivale na unanjo rusko politiko.

Vseučilišče zaprto.

DORPAT 3. (Petr. brz. ag.) Tukajšnje vseučilišče je bilo začasno zaprto.

Finska.

PETROGRAD 3. (Petr. brz. ag.) Razglašeno je uradno, da je guverner v Grodnu GM Seyn imenovan pomočnikom generalnega guvernerja Finske.

Aretovani socialistični voditelji.

SOSNOVICE 3. Včeraj so tukaj redarji in vojski aretirali voditelje poljske socialistične stranke, šest mož in eno žensko ter jih odvedli v Varšavo. Pri njih so našli vojaške puške, patrone in druge listine, ki pojasnujejo že izvršene umore na rudarskih uradnikih.

Bosanske razmere.

Bosanski in srbo-hrvatski.

Kakor znano iznašel je bil pokojni minister Kallay ob izumovanju profesorja Jagića t. zv. bosanski jezik. Tako se je tudi imenoval deželni jezik uradno, v vseh uradnih spisih bosanske dež. vlade, in dijakom v šoli se je pripovedovalo v bosanskem jeziku. To vse do pred malo časa. Pred dobrim mesecem pa je izšla nova naredba dež. vlade za Bosno in Hercegovino, s katero se odločuje, da se ima v bodoče jezik, ki ga govore v Bosni in Hercegovini, v vseh uradnih spisih, imenovati: srbsko-hrvatski.

S tem je torej odpravljena s sveta ena največjih nesmiselnosti, ki jih je še kdaj napravila avstrijska vlada — in znano je, da takih nesmiselnosti ni ravno malo! — in človek bi mislil da je vlada tu enkrat ustregla toliko Srbom, kolikor Hrvatom. Srbom, ker je srbsko ime, kakor najmočnejšega elementa v deželi, na prvem mestu, a Hrvatom, ker se

Dominik ni hotel iti, predno ni bil gotov, da je Franica zopet v svoji sobici in na varnem. Nemo jo je še enkrat objel, jo vzdignil nato vun in ji pomagal na lestev. Potem se je popel tudi on gor, a počakal, da je bila Franica zgoraj in je smuknila skoz svojo okno.

Gledal je za njo, tedaj se je nagnila dol in mu zaklicala tiho: „Z Bogom, moj edino ljubljeno, z Bogom!“

Ostala je pri oknu in izkušala slediti Dominiku z očmi; noč je bila še vedno zelo temna; ničesar ni bilo zapaziti; le vrba nasproti se je dvigala iz globoke sence, straže tam ni mogla videti več. Slišala je rahlo šumeti bršljan, kadar ga je zadela Dominikova noga, potem je zaškripalo kolo in slednjič ji je izdalo pluskanje, da je našel čoln. Trenutek pozneje je videla tudi, kako je enako temni senci polzel čez sivo vodno plan.

Tedaj jo je popadel strah nanovo, zdaj in zdaj je pričakovala, da začuje glas straže. Kri ji je šumela in bučala po ušesih. Bilo ji je, kakor da sliši žvenket orožja in bobneče, nagle korake.

A minute so potekale in vse je ostalo tiho in molčeče.

Dominik je moral dospeti na oni breg, kajti Franica ni videla ničesar več. Tedaj so zazveneli koraki skoz gluho noč, hripav krik se je razlegnil, zamolklo je nekaj palo — potem je bilo zopet vse tiho.

Franica je vzdrgetala, bilo ji je, kakor da se je je doteknila smrt s svojo ledeno roko, in od groze vsa pretresena, je s široko odprtimi očmi strmela vun v črno noč. (Dalje)

PODLISTEK 9

Naskok na mlin.

Povest iz nemško-francoske vojne.

Emile Zola.

„Ali te stražijo?“ je vprašala tiho. Dominik je bil še vedno nem od presečenja; pokimal je samo in pokazal na vrata. Od zunaj se je razločno slišalo smrčanje, stražarji vojak se je bil moral uleči na tla in zaspati. Misli si je pač, če leže počez pred vrata, mu njegov jetnik ne more uiti.

„Ti moraš bežati,“ je hlastno pošepetala Franica, „prišla sem, da te prosim za to in vzamem slovo.“

A zdelo se je, da Dominik ne razume njenih besed; bil je še vedno iz sebe, res prevzet.

„Ti si,“ je jecjal, „in v taki nevarnosti si bila! Strašno! Če pomislim, da bi bila lahko pala — o...“

Stresel se je, prijel njene roke in jih poljuboval.

„Moja Franica, moja dobra, hrabra Franica, ali veš, kako vroče te ljubim? Ah, bal sem se samo, da bom moral umreti, ne da bi videl preje tebe! A zdaj si tu, zdaj naj me le ustrelé!“

Prišel jo je k sebi in ona je naslonila glavo na njegovo ramo. Tesno objeta sta stala in pozabila v tem blaženem trenutku svet okoli sebe.

poludne je bil vtopljenec zakopan, ne da bi ga bil kdo prepoznal. Niti fotografirati ga niso mogli, ker je imel obraz tako razjeden, da bi ga po sliki sploh ne bil mogel prepoznati nihče. A v enem žepov vtopljenčevih so bili našli neki listek, na katerem je bil napisan naslov: Alojzij Sustić, društvena krčma v Kolonji št. 223. Ko so slednji našli tega Sustića, ki je hlevar v službi trgovske družbe „Adriatica“, so mu pokazali pri vtopljenju najdeni listek. In Sustić se je spomnil, da je on sam napisal oni listek, a ni se mogel takoj spomniti, komu da ga je bil dal. Predvčerajšnjim je pa prišel Sustić na policijo in izjavil, da se sedaj dobro spominja, da je bil dal ta listek 32-letnemu Mateju Lahajnerju, doma iz Tolmina.

Nezvest iztirjevalec. Gospod Avgustin Poštir, lastnik mlekarne v ulici del Belvedere št. 26, je prijavil včeraj na policiji, da je njegov iztirjevalec, 34-letni Armand P., stanujoči v ulici del Valdirivo, v soboto na njegovo — Poštirjevo — ime inkasiral 44 kron in potem izginil.

Nagla smrt. 69-letni Fran Tacchini, stanujoči v ulici Economo št. 3, je bil za nekakega pomagača v krčmi „Al buon Tobio“ v starem mestu. Včeraj popoldne je bil šel za kuharico krčme po ribe. Ko se je z ribami vračal, ga je pa hkratu v ulici Pozzo del mare napadla slabost. Da ne pade na cesti, se je moč zatekel v vežo neke hiše in tam je počenil na tla. Mimoidoči ljudje, ki so to videli, so takoj pristopili k njemu in mu hoteli pomagati, a eden njih je šel po zdravnika na pomožno postajo društva „Igea“. No, ko je zdravnik prišel k njemu, ga je našel že mrtvega. Truplo nesrečnega je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Star način tatvine. Ni še dolgo temu, kar smo poročali, kako je neki prebrisan umovnik šel na ustanovitev nekega svojega znanca — seveda, ko znanca ni bilo doma — in tam rekel znančevi hčeri, da ga je poslal nje oče po kolo (bicikel). Deklica, ki ga je poznala, mu je rada izročila kolo, in se je ko je zvečer prišel oče domov, je spoznala, kako je bila opeharjena.

Enak slučaj se je pripetil predvčerajšnjim. Pri 34-letnem mizarju Petru Paoliniju, ki stanuje v hiši št. 10 v ulici Pier Luigi de Palestrina, sta bila doma le njegova dva otroka. 5 letni sinček Armand in pa 3 letna hčerka. In k njima je prišel neki 15-letni dečko in jima rekel, da ga je poslal njiju oče po svojo suknjo. Mali Armand, da vstreže očetu, je dečku brž izročil suknjo. Seveda ni oče dobil suknje, in ko je prišel domov in mu je sinko povedal o dogodku, mu ni preostajalo drugega, nego da je šel na policijo in tam javil, kaj se mu je pripetilo.

Nevarno prenočišče si je bil predsi- nočnim izbral 52-letni dninar Alojzij Pup, ki sicer stanuje v hiši št. 12 v ulici di Crosada. Bil so ga je tako nalezl, da so mu noge odpovedale službo, ko je bil že blizu doma, namreč v ulici del Pane. On je sicer hotel z glavo in se životom še naprej, a noge so se kar zlaknile skupaj in tako je padlo vae skupaj — namreč ves Alojzij Pup — na tla. Pup je tam obležal in kmalu je prav glasno smrčal. A ko se je včeraj v jutro zbudil je najprej začutil, da ga zebe v noge. Bil je bos. Pogledal je krog sebe, a čevljev ni bilo nikjer. Ko je pa segel z roko v žep, je našel istega popolnoma praznega, dočim je vedel, da je imel v žepu, ko se je bil zrušil na tla, novčarko in v isti še 12 kron denarja. Neznat ga je bil mej spanjem sezul in mu vzel iz žepa novčarko.

Koledar iz vreme. — Danes: Barbara dev. — Jutri: Saba opat. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno, s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. Vreme spremljivo, polagano bolj- sanje.

Smešnica. Žena: Že zopet prihaja iz krčme? — Mož: Zdi se, da ti ni to všeč? Takoj grem zopet nazaj.

Društvene vesti.

Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju bo imelo svoj III. redni občni zbor dne 4. dec. ob 7. h zvečer v društvenih prostorih.

Slovanski gostje dobrodošli! Miklavžev večer priredi „Narodni pipčarski klub pri Sv. Jakobu“ v četrtek, dne 5. decembra t. l., ob 8½ uri zvečer v gostilni- skih prostorih g. Babiča s sodelovanjem tam burašev in pevskega društva „Ilirije“. Nastopi Miklavž z nagovorom na pipčarje in bo tudi obdaroval male in velike z darovi. Pipčarji, ki želijo svojim tovarišem napraviti zabavo in smeha, naj blagovolijo svoja darila izročiti do četrtka zvečer v zavitu z natančnim ime- nom v gostilni Babičevi gospej Babič, ki ne izda dariteljevega imena.

Vesti iz Goriške.

Tržaška učiteljska zveza ni prišla v nedeljo v Gorico protestirat na javnem shodu proti premestitvi slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico, marveč je odložila ta protestni shod na nedoločen čas. Eni pravijo, da so zborovanje odnesli, ker so v nedeljo praznovali goriški neodvisenci petnajstletno ob- letnico smrti Karola Favettija, drugi pa trde, da je zvezi namignila šolska oblast, naj se vzdrži vseh daljnih demonstracij, ker bi te imele za člene neljube posledice. Pozitivnega ni nič znano.

Prikrita demonstracija. Na dnev- nem redu sobotne seje mestnega sveta gorš-

kega stal je proračun za bodoče leto. Gori- čani se sploh ne zanimajo za razprave mestnega sveta in zahajajo na nje kakor poslušalci le nekateri brezposelni individui, katerih sploh ne manjka nikjer. Omenjena seja je bila pa po galeriji izredno dobro obiskana. Mestni svetnik Seppenhofler je nam- reč prej razglasil, da bo v seji stavil zani- miv predlog, kar je zadostovalo, da so se na galeriji zbrali vsi obče poznani laški kričači. Seppenhoflerjev predlog je obstojal v tem, naj se z mestne hiše v municipijski ulici odstrani sedanji grb in namesti s takim, kakoršen je nad vhodom v mestno zbornico na Verdijevem tekalistu. Najeta galerija je predlogu burno ploskala, ki je bil seveda vsprejet enoglasno. V tem grmu pa tiči zajec! Prvo omenjeni grb nosi namreč tudi droglavega orla in ta boče svetovalca Seppenhoflerja v oči! Vladni zastopnik ni prigovarjal, ako je tudi grb, ki se ima odstraniti, za mesto Gorico zgodovin- skega pomena.

Električni tramvaj v Gorici. Neki inženir družbe „Union“ meri te dni pot, po kateri bo tekla električni tramvaj. Za dva meseca bo baje že položen tir.

Trg sv. Andreja v ponedeljek 1. de- cembra ni vspel tako dobro, kakor navadno. Kupčija je bila srednja. Vzrok je bil deževno vreme. A nekdanjega semnja sv. Andreja ni več. Krive so temu bolj prometne zveze in razvijajoča se trgovina.

Županom v Gradski je bil izvoljen Finetti, kateremu je vladni komisar izročil upravo.

Podružnica društva slovenskih pro- fesorjev se je v soboto ustanovila v Gorici

Vesti iz Istre.

V Piranu se bodo vršile občinske vo- litve dne 9. 10. in 11. t. m.

Zapisega novincev vojne mornarice. V ponedeljek dne 2. decembra so bili v Puli slovesno zapisani novinci vojne mornarice. Priseglo je 515 Nemcev, 500 Madjarov, 450 Italijanov ter 1350 Slovencev, Hrvatov in drugih Slovanov.

Dunajski župan dr. Lueger pride spo- mladit zopet za nekoliko tednov v Loran.

Vesti iz Kranjske.

Iz občinskega sveta ljubljanskega. Iz Ljubljane se nam poroča: Občinski svet je imel v ponedeljek zvečer redno javno sejo, kateri je v odsotnosti župana Hribarja predse- doval podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški. Vseled nujnega predloga dr. Majorana sklenilo se je ob velikem navdušenju, da bo- de tudi Ljubljana primerno praznovala 60letni jubilej vladanja cesarja Franca Jožefa, županu pa se je naročilo, naj v tem oziru že v pri- hodnji seji predloži občinskemu svetu konkre- tne predloge. Občinski svetnik Prosenec je sitnaril tudi v tej seji ter med drugim stavi- l nujni predlog, naj se poslancu Hribarju na- roči, da opusti baje nameravano obstrukcijo proti nagodbi. Gospoda Prosenca se že dolgo ne smatra več resnim, zato je bil njegov pred- log soglasno odklonjen. Mestnim delavcem se je z ozirom na veliko draginjo mezda primer- no zvišala. Zvišani prejemki stopijo v veljavo z novim letom.

Višja trgovska šola v Ljubljani. V zadnji seji trgovske in obrtniške zbornice kranjske je predsednik Lenarčič z ozirom na tozadavni sklep vseslovenskega trgovskega shoda naznanil, da se bo — kakor vse kaže — ideja ustanovitve višje trgovske šole v Ljubljani v kratkem uresničila. Vlada je nam- reč izjavila, da je pripravljena primerno pri- spevati k stroškom za vzdrževanje te šole in da je tudi pripravljena, prevzeti eden del usta- novnih stroškov. Tudi mestna občina ljublan- ska bo prispevala s 4000, dežela pa s 10000 kronami na leto. Šola se menda otvori že pri- hodnjo jesen.

Trgovska zbornica Kranjska je v zadnji seji sklenila, da bo za prihodnje leto pobirala 40/10 zbornično doklado. Prebitek je preračunjen na 5478 kron, ki se porabijo v zboljanje plač zborničnim uslužbencem. Zbor- nični konceptni pristav dr. Fran Windi- scher je imenovan drugim zborničnim taj- nikom.

Vesti iz Štajerske.

Nov premogovnik? Blizu Laporja je odkril vitez Jenstein z Dunaja premogovnik, ki baje mnogo obeta.

170 000 kron je izposloval državni po- slanec dr. Ploj po točki prizadetim posestni- kom in pujsko-oromočem okraju. Pujsko glavarstvo je te dni začelo deliti podpore.

Odklonjeni kompromis. Iz Celja poro- čajo, da so narodno napredni veleposestniki v brežiškem okraju odklonili kompromis z bre- žiškimi Nemci, vsled katerega bi dobili Nemci večino v brežiškem okrajnem zastopu.

Četrtni letnik mariborskega učiteljskega razpuščen. Iz Maribora poročajo, da je rav- natelj učiteljskega Schriener naznanil strajkujo- čim četrtnim mariborskega učiteljskega, da je štajerski deželni odbor sklenil zapreti 4. let- nik učiteljskega ter odtegniti vse podpore in stipendije. Strajkujoči učiteljski bodo reku- rirali na naučno ministerstvo.

Gospodarstvo.

25.000 delavcev v Berlinu brez dela. Iz Berlina poročajo: Ker je bilo mnogo po- godeb razveljavljenih, je sedaj 25 000 delav- cev brez dela, večinoma zidarske in železniške stroke.

Trgovina s pohištvom Peter Jeraj Trgovina s pohištvom
ulica Vincenzo Bellini 13 ter vogal ulica Sv. Katerine
Pohištvo od navadne do najfineje vrste
in po jako nizkih cenah

Glogowski & Co.
TRST, Capo di Piazza 2 (Corso)

Edina koncesionirana sola

za pisanje na pisalni stroj

Podučujejo izvežbane učne moči.

Brezplačno posredovanje za nameščenje.

Vpisane vsaki dan. Veliki higijenični šolski prostori.

TELEFON 1770

Prilika!! Okoristite se!!

V ulici Beccherie šte. 3

najdete v veliki izbiri

okvirje vsake vrste in delalnico

za povečanje fotografij

po najnižih cenah.

0000000000 1000 100

DVORANA SCHILLER - VEREIN

danes dne 4. decembra ob 8. in četrt zv.

vrši se

RUSKI KONCERT

znamenitih sester

Vere in Načježde Černecki

iz Petrograda

Cene: Vstopnina K 2— Sedeži: I. vrste K 3

II. vrste K 2—, III. vrste K 1—

Vstopnice se dobivajo v „Slovanski knjigarni in papirnici“ (Jesip Gorenjec) ulica Valdirivo 40 in v trgovini Schmidl & C. (Veliki trg, Magist. palača)

00000000000000000000

Velika Pohištva

izbera

Pohištvo svetlo in temno, spalno in jedilno, sofe, divani, obešala, pisalne mize, železne postelje, alke, zrcala, stolice, popolno pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.

Trst, via Chiozza 8

(Rudeče table)

VITTORIO DOPLICHER

Najnižje cene.

SINGER

Šivalni stroji

za vse možne potrebe.

ne samo za obrtno uporabo, ampak tudi za vsako do- mače šivanje, dobijo se izključno v naši zalogi.

Paziti je, da se jih :

kupi samo v naših

prodajalnicah

Vse naše prodajalnice

se takoj spozna po

tem le napisu

SINGER & Co., Deln. družba za izdelovanje šiv. strojev.

OPOMBA. Vsi šivalni stroji, katere ponujajo drugi trgovci pod imenom „SINGER“, so posneme nekega našega starega sistema, ki je mnogo slabši od naših najnovejših siste- mov za domačo uporabo bodisi glede izvršbe dela ali trpežnosti.

Patentiran divan-postelja MACHNICH

Okraši radi svoje krasne elegauce vsaki prostor in se spremeni v hipu s samim premakljajem v jako komodno posteljo z lastnimi zimmicami in blazinicami.

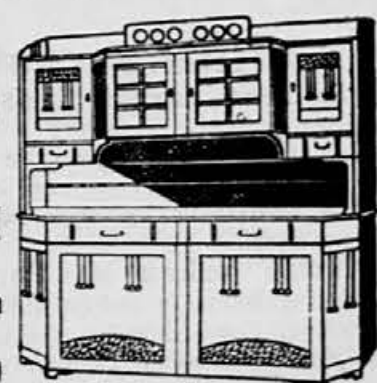
Prospekti zastoj. - Eventuelno na mesečne obroke.

Skladišče najfinejega in solidnega pohištva

v modernem slogu. — Popolne sofe.

Lastna delavnica za vsakovrstno tapecirarsko in olepševalno delo.

ANTON MACHNICH, TRST, ul. S. Giovanni 10

Važno za inženirje, stavb. podjetnike in zid. mojstre

APNO

prve vrste po cenah

brez konkurence

Riva Grumula št. 14.

Telefon 1182.

HOTEL BALKAN78 sob, elektr. razsvetljava, hiš. kopalni
Cene zmerno.**HOTEL BALKAN**

Denar se je podražil! Kako se more podražiti denar, ko velja goldinar danes manj, nego je veljal pred 10—20 leti? Tako odgovarja naše dobro ljudstvo onim, ki pravijo, da je danes denar zelo drag. Mi bi želeli, da bi kaka kompetentna oseba pojasnila to vprašanje natančno in poljudno da bi tudi naše širše mase imele pojem: Kako je možno, da se denar podraži? Zakaj je navstala ta nenavadna draginja in — kedo je zakrivil? Ker bi bila pa taka (eventuelna) razprava gotovo precej dolga in mnogim težko umljiva, hočemo tu v par besedah povedati v stvari, kar se nam poroča od ljudi, ki se bavijo s tem vprašanjem.

Denarja ni danes nič manj nego ga je bilo, recimo pred 6 meseci, a je vzklik temu navstalo veliko pomanjkanje denarja in to širši sveti. Kje je torej denar? Velevkapitalisti so denar vzdignili iz raznih bank in ga držé, ali doma, ali pa ga imajo shranjenega v varnostnih celicah. Na vsak način leži denar mrtve, med tem, ko se skoraj vsi in tudi najmočnejši denarni zavodi trudijo, kako bi si oskrbeli dovolj „okroglega“. Začel je boj za denar. V Ameriki je pomanjkanje največje. Amerikanci iščejo denar v Evropi. Ta — stara in zaničevana Evropa, ima sicer denarja, a ga Amerikancem noče posojati, ako nima pri tem velikih koristi.

Ker pa je šlo vzklik nenavadno visokemu eskomptu v Ameriko mnogo denarja in ker so tudi pri nas nekateri imoviteži odtegnili svoje milijone prometu (nepotreben in neopravičen strah!), so začeli vsi denarni zavodi višati obrestno mero, ki je danes prišla že do 5 in celo do 6%! Kedor hoče imeti denar od onih, ki razpolagajo z njim, ga mora obrestovati visoko, ker ga drugače ne dobi. Denarni zavodi so pa od druge strani primorani višati obresti na dana posojila, ker bi drugače morali dokladati z rezervnih fondov, ali pa bi morali — propasti.

To smo napisali, da vsaj deloma pojasnimo vzroke sedanje dragine denarja. Dostaviti pa moramo, da so vsi naši denarni zavodi tako solidni kakor so bili vedno in da nitorej najmanjnjega povoda za odtegotvanje denarja iz njih.

Književnost in umetnost

Koncert sester Černecki. Današnji koncert slavnostnih ruskih umetnic sester Černecki, je pravi umetniški dogodek v našem mestu. Kritiki lista „Triester Zeitung“, znan po svoji strogosti, ki je prisostvoval skušnji, piše v včerajšnji številki o teh umetnicah tako-le: „V muzikalnih krogih našega mesta je vzbudila živahno zanimanje vest, da bomo imeli v kratkem koncert obeh slavoznamih Rusinj. Virtuozinja na klavirju Vjera Černecka ustvarila si je svojo slavo ne le na Ruskem, ampak po vseh velikih mestih Evrope. Njeno ime imenuje se poleg najboljših in, ako je komu dana prilika, kakor včeraj našemu muzikalnemu kritiku, da primerja njeno sviranje z onim prvih veličin, pa zares vzbudi Vjera Černecka pri njem največje zažudenje. Ona je dosegla ono najvišjo stopinjo tehnike, s katero se le pridobi umetnik popolno svobodo, da se ves oddaje interpretaciji skladbe. Gospa Černecka pridaje svoji igri silo in veličastnost; ali to ni le gola čudovita fizična sila, ampak ob enem tiči v tem intenziteta duševne energije, ki povzdiguje njeno igro nad eleganco enega d' Alberta, ženjaliteto enega Busonija, učenostjo enega Bilova in spominja na Rubinstein, kojega nihče ne pozabi, ki ga je kdaj slišal. Ona je bila Grünfeldova učenka na Dunaju, ali mojster je vzbudil v njej narav levinje, ki resnično v njem samem ne živi. — Ob enem z njo bomo slišali njeno kot pevko slavno sestro Nadježdo. Čudoviti zvok njenega kontralta ob svojem veličastnem obsegu in še bolj globočina njenega čustvovanja osvoji si gotovo kar na mah naš publikum, ki je tako dojemljiv za lepo petje.“

Koncert, kakor že naznanjeno, se bode vršil danes zvečer ob 8. uri v Schillerverein. Karte je dobiti v Slovanski knjigarni g. Gorenjca.

Razne vesti.

Iz žene naredil klobase. Iz Rima javljajo, da je neki kmet v Frattaminore umoril svojo ženo in potem z nekim prokajalcem mesa iz trupla napravil klobase. Spravila sta klobase na trg, kjer so bile prodane. Oba so zaprli.

Velik orkan na Portugalskem. Na Portugalskem je zadnje dni razsajal grozen orkan. Reka Tajo je prestopila bregove in poplavlila nizine. V Lizboni se je zrušilo več hiš.

Poslanec omedlel. Med včerajšnjo sejo poslanske zbornice je poljski poslanec Pastor omedlel. Dva zdravnik sta mu priskočila na pomoč in odredila, da so ga prenesli v njegovo stanovanje.

Kača v vinskem sodu. Neki Malean je obiskal nedavno temu nekega vinotrčca v Nagystereniju. Da bi vino pokusil, je izpil kozarec vina ter je par minut na to umrl. Tudi vinotrččeva soproga je bila kmalu na to mrtva, ko je pila to vino. Orožništvo je začelo takoj stvar preiskovati. Ko so sod odprli, so našli v njem že na pol gnjilo kačo.

Kako je kača prišla v sod, niso mogli konstatovati.

Časniki v Parizu. V Parizu izhaja skupno 3218 časnikov, od teh je 139 dnevnikov. Poprečno prihaja na 900 Parižanov po en list. V Parizu je okoli 100.000 ljudi, ki žive od časnikov.

MALI OGLASI.

Iščem čevlarskega pomočnika. Naslov pove. In-seratni oddelček Edinosti. 1563

Priljučna cena. Proda se velika, nova peč iz železa gld. 8. Nov naslonjač, ki se da upogniti, s temnega lesa gld. 5. Nov, moderni šivalni stroj, ki služi za vsako delo in umetno vezanje gld. 55. — Garancija za 5 let. — Ulica S. Caterina 9, Skladišče 1, A. 1565

V prodajalnici zgotovljenih oblek in blaga za moške obleke Ivan S i m i č Trst, ulica Barriera 32 v hiši lekarnarje Picciola, sprejmejo se sedaj naročila za moške obleke in drugo potrebno za bližnje Božične praznike proti naračunu in plačilu na obroke. 134

Sadjerejci! — Sadno drevje sadite v jeseni, ne spomlad! Mnogo tisoč cepljenih jablan, hrušk in češenj po nizki ceni proda sadjarsko društvo v Rihembergu. 1367

Fran Birs naznanja vsem svojim cenjenim gostom, da odpre dne 30. t. m. GOSTILNO ex GIRALDI, Piazza dell' Ospedale, vogal Pietà štey. 1. 1522

MLEKO. Tržaška trdka prvega reda želi stopiti v zvezo s kako mlekarjo, katera bi zlagala to trdko z mlekom proti takojšnjemu plačilu. Poudrbe v nemškem ali italijanskem jeziku na „In-seratni oddelček Edinosti“ pod „MILCH-ABNAHME“. 1723

Odda se postelja v sobici za moža. Androna del Pane št. 5, V. nad. 1557

TOVARNA ZRCAL**ATTILIO PIZZORNO**

TRST, ulica Giuseppe Parini štey. 9 — vogal ulice Giorgio Vasari.

Ogledala navadna in ogledala. — Posrebenje starih zrcal. — Skladišče kristalov, navadnega in delanega stekla. — Zaloga navadnih in ogledanih šip za kočije. Ogledani kristali, vezani z medjo. — Zrcala z urezi. Šipe z vsakovrstnimi risbami. — Apaniranje šip.

Trgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11

VELIKA IZBERA iz barvanega fuštanja za srajce in obleke, pletenine, kravate moderci in razne potrebščine; srajce za moške bele, barvane in fuštanjaste. Ovratniki ovratnice zimsse maje za ženske in moške in konfekcionirano blago za delavce.

Patrizio Pittaro & Giovanni Bianchi

Avtorizovana delavnica za električne napeljave

TRST, Largo Santorio Santorio št. 5 v začetku ulice Farneto

Napeljava elektr. zvoncev, brzojavov, telefonov in strelvodov.

Popolne napeljave električne luči.

Motori in električna vetrila. — Postavljanje svetilk itd.

Aparati baterije in potrebščine za električno zdravljenje.

Delo se izvršuje hitro in natančno. — CENE ZMERNE. — CENIKI ZASTONI.

Odpri se je na novo

Prodajalnica manufakturnega blaga in drobnarine

Antonio Contento

Trst, ulica Poste št. 10 (vogal ulice Valdirivo)

Govori se slovensko.

Na najvišje povelje Njegovega

c. in kr. Apostols. Veličanstva

XXXVIII. c. in kr. Državna loterija

za civilne dobrodelne namene totranske državne polovice.

Ta denarna loterija, edina postavno dovoljena v Avstriji, ima 18.389

dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512 980 K.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini. :: ::

Žrebanje neprekleno 19. decembra 1907.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III, Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, telegrafskih in železničnih uradih, v menjalnicah itd. — Prodajalci srečk dobé načrte brezplačno. — Srečke se dopošljejo poštne proste.

C. kr. Ravnateljstvo loterijskih dohodkov (oddelek za državno loterijo).

Sprejme se takoj prdnega poštenega 14—16 letnega pomočnika za prodajalnice jestvin — Ivan Mahnič — Bazovica. 1555

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Acquedotto št. 25

Avtorizovana elektrotehnična delavnica s pridelano mehanično delalnicjo

Sprejema vpojave električne razsvetljave, svonov, telefonov, strelvodov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi s elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in prenosov svetilk kakorinaga si bedi sistema.

Cene jako zmerno in izvršitev popolna.

Prva trgovinska trdka**ALBERTO COEN**

Trst - ulica Parini št. 4 - Trst

VELIKO SKLADIŠČE JESTVIL

Alpsko maslo po K 2-80 kg. Kava, Sladkor, Riž, Napoljska zmes, Kakao, Čokolada, Ojje iz oljk ali bombaza itd. itd.

Posiljatelj s poštami zavoji, po vsej deželi poštne proste. — Pisma naslovljati na **ALBERTO COEN — TRST.** Cene najzmernejše.

Via Farneto štey. 3

V novi prodajalnici igrač in drobnarij

se nahaja vedno

VELIKA IZBERA

glavnikov, torbic, ročnih torbic, raznih lišpov, predmetov za darove, finih dišav po nizki ceni, ter pisarniških predmetov in izbrena zaloga krasnih razglednic

Via Farneto štey. 3**BARVARNICA**

pralnica in čistilnica oblek na suho CENE ZMERNE. Ulica Farneto 11. A. Boegan

Jožarna rokovic**G. Valerio**

Trg Cavana 3 vi-a-vis lekarni Serravallo

Rokovice po meri po 90 nvč.

Rokovice dolge za ples.

Bogata izbira. — Tovarniške cene.

Ivanka Doreghini

TRST -- ulica Madonnina štey. 8

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja pr oti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Jabolka

z roko obrana. jako lepa, okusna in trpežna razprodajem od 50 kg. naprej proti povzetju na tukajšnji kolodvor postavljena **Ivan Simončič** vrtnar v Litiji.

HOTEL**Pri zlatem jelenu**

v GORICI.

Ugodna lega sredi trgovskega dela mesta. — Nad 40 na novo opremljenih sob. — Velik jedilni salon, stekleni salon, obširen vrt, veranda, klubove sobe, keglišče. Izborna kuhinja. — Pizensko in Puntigamsko pivo. — Raznovrstna namizna vina in v butelkah.

Za preč. duhovščino separatna soba na razpolago.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča udani **A. DEKLEVA.**

Volovsko meso lastnega klanja

po nizki ceni

Najfineja vrsta po kr. 56, 64, 76, 80.

VAMPE po kr. 32

TELETINA po 80 krajc. in po gl. 1—

ŠTAJERSKI PIŠČANCI po 76 krajc.

samo v

MESNICI GALLO

TRST — Piazza Barbacan — TRST

Michele Zeppar, Trst

ulica S. Giovanni št. 6 in 12

Podružnica v Zadru

SKLADIŠČE in avtorizovana delavnica

majoličnih peči

lastnega izdelka.

Bogata izbira plošč za kopelji in kuhinje.

VELIKA ZALOGA**praznih butelj**

Trst, via delle Ombrelle št. 5

TELEFON 18-49

Guido e Ugo Coen

100.000 butelj od šampanjca

za refošk

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. VELIKA ZALOGA Butelj od pol litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene

Prevzamejo se dopošiljatelj na deželo.

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.